

Bryssel, 16. toukokuuta 2025
(OR. en)

8936/25

SPORT 27
JEUN 75
EDUC 155
SAN 219

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät yhdenmetystä lähestymistavasta urheiluun ja liikuntaan koulutuksessa

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakohdassa mainitut neuvoston päätelmät, jotka neuvosto (koulutus, nuoriso, kulttuuri ja urheilu) hyväksyi istunnossaan 13. toukokuuta 2025.

Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät
yhdenntetystä lähestymistavasta urheiluun ja liikuntaan koulutuksessa

JOHDANTO

Urheilu ja liikunta edistävät merkittävästi fyysistä, henkistä ja sosiaalista kehitystä, joten niillä on keskeinen rooli terveen ja osallistavan yhteiskunnan ja sukupolvien välisen yhteenkuuluvuuden rakentamisessa. Lisäksi pitäisi olla selvää, että kouluympäristö on paikka, jossa erityisesti lapset ja nuoret voivat urheilla ja liikkua. Vaikka päätelmissä keskitytään kouluikäisiin lapsiin ja nuoriin sekä kouluympäristöön, olisi korostettava, että urheilu ja liikunta ovat olennainen osa koulutusta varhaisesta iästä korkea-asteen koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen asti ja että niitä voidaan harrastaa missä tahansa tarkoitukseen sopivassa paikassa. Tässä yhteydessä yhdenntetty lähestymistapa vahvistaa monialaista yhteistyötä kaikkien asiaankuuluvien alojen välillä.

NEUVOSTO JA NEUVOSTOSSA KOKOONTUNEET JÄSENVALTIOIDEN HALLITUSTEN EDUSTAJAT, JOTKA

PALAUTTAVAT MIELEEN

1. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 6 artiklan, jolla annetaan Euroopan unionille toimivalta toimia urheilualalla jäsenvaltioiden toimien tukemiseksi, yhteensovittamiseksi tai täydentämiseksi, ja 165 artiklan, jonka mukaisesti unioni myötävaikuttaa Euroopan urheilun edistämiseen ottaen huomioon sen erityispiirteet, vapaaehtoisuuteen perustuvat rakenteet sekä yhteiskunnallisen ja kasvatuksellisen tehtävän.

2. Euroopan unionin urheilualan työsuunnitelman 2024–2027¹ ja siinä mainitun painopistealueen ”urheilun integriteetti ja arvot” sekä keskeisen kysymyksen ”urheilu ja koulutus”.
3. asian poliittisen taustan, joka on esitetty liitteen liitteessä.

PANEVAT MERKILLE SEURAAVAT:

4. Liikunnan määrä yhteiskunnassa ja muut vastaavat indikaattorit, kuten henkisen hyvinvoinnin ja ylipainon tai liikalihavuuden tasot, osoittavat kielteistä suuntausta, ja on sekä EU:n jäsenvaltioiden että koko Euroopan unionin edun mukaista kääntää se. On olemassa näyttöä siitä, että tällaiset huolenaiheet ovat erityisen merkityksellisiä lasten ja nuorten kannalta².
5. Tärkeimmät syyt siihen, että urheilua ja liikuntaa ei harrasteta säännöllisemmin, ovat ajanpuute sekä motivaation ja kiinnostuksen puute³. Urheilutoiminnan houkuttelevuuden lisääminen, sen kaikkien eri muotojen esitleminen, urheilun ja liikunnan edistäminen enemmän ajanvietteenä kuin velvoitteena, tiedon antaminen lapsille ja nuorille liikunnallisuuden terveyteen liittyvistä, henkisistä ja emotionaalisista hyödyistä sekä kannustavan ilmapiirin luominen kouluympäristöön voivat vaikuttaa myönteisesti tämän alan negatiivisten suuntausten kääntämiseen.

¹ Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma Euroopan unionin urheilualan työsuunnitelmasta (1. heinäkuuta 2024 – 31. joulukuuta 2027), EUVL C, C/2024/3527, 3.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3527/oj>.

² Cosma A., Abdrakhmanova S., Taut D., Schrijvers K., Catunda C., Schnohr C.: *A focus on adolescent mental health and wellbeing in Europe, central Asia and Canada. Health Behaviour in School-Aged Children. International report from the 2021/2022 survey.* Volume 1. Kööpenhamina, WHO:n Euroopan aluetuimisto, 2023.

³ Kantarin Euroopan komission toimeksiannosta tekemä tutkimus, urheilua ja liikuntaa koskeva erityiseurobarometri 525. Koko raportti. Kyselyt tehty huhti-toukokuussa 2022.

6. Covid-19-pandemian aikana lasten ja nuorten fyysinen ja henkinen terveys heikkenivät ja heidän liikkumisensa väheni⁴. Lisäksi tähän liittyvät kielteiset seuraukset, kuten sosiaalistumisen heikkeneminen, stressin ja ahdistuneisuuden lisääntyminen sekä liikkumattomuuden lisääntyminen, korostavat entisestään sitä, että motoristen ja sosiaalisten taitojen, urheilutoiminnan ja mielenterveyden kehittämistä on tuettava asianmukaisesti.
7. Lasten ja nuorten kehittyminen on monimutkainen prosessi, ja erilaiset tekijät, kuten ruokailutottumukset, ruutuaika ja näkemys omasta kehosta, voivat vaikuttaa liikunnan määrään ja liikkumattomuuteen. Lapsia ja nuoria koskevat indikaattorit korostavat tarvetta toteuttaa kattavia toimenpiteitä⁵.
8. Liikuntaosaaminen, johon kuuluu se, että lapset ja nuoret hankkivat tietoa, kehittävät motorisia taitoja sekä vahvistavat motivaatiota ja itseluottamusta, on tärkeä osa urheilua ja liikuntaa kouluissa. Siinä korostetaan tarvetta puuttua samanaikaisesti liikunnan affektiivisiin, kognitiivisiin, fyysisiin ja käyttäytymistä ohjaaviin tekijöihin, jotta voidaan tukea terveyttä ja jotta henkilökohtainen motivaatio sekä urheilun ja liikunnan ilo saavat harrastamaan urheilua ja liikuntaa koko elämän ajan⁶.

⁴ OECD ja Euroopan unioni, 2022, *Health at a Glance: Europe 2022: State of Health in the EU Cycle*, OECD Publishing, Pariisi. Covid-19-pandemian aikana niiden 15–24-vuotiaiden nuorten osuus, jotka ilmoittivat masennuksen oireista, oli vähintään 50 prosenttia suurempi kuin väestön keskiarvo lähes kaikissa Euroopan maissa.

⁵ *WHO guidelines on physical activity and sedentary behaviour: overview*. Kööpenhamina, WHO:n Euroopan aluetoimisto, 2021; *Report on the fifth round of data collection, 2018–2020: WHO European Childhood Obesity Surveillance Initiative (COSI)*. Kööpenhamina, WHO:n Euroopan aluetoimisto, 2022.

⁶ Cornish, K., Fox, G., Fyfe, T. ym. *Understanding physical literacy in the context of health: a rapid scoping review*. BMC Public Health 20, 1569, 2020.

KOROSTAVAT SEURAAVAA:

9. Urheilulla ja liikunnalla on suuri koulutuksellinen potentiaali, ja niillä on merkittävä rooli EU:n yhteisten arvojen edistämässä⁷, mikä vaikuttaa myönteisesti kansalaisyhteiskuntaan, sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen ja kansanterveyteen. Urheilu ja liikunta voivat myös osaltaan vahvistaa EU:n jäsenvaltioiden ja niiden tulevien sukupolvien selviytymiskykyä.
10. Urheilun ja liikunnan tehokas edistäminen nuorten keskuudessa edellyttää yhdennettyä lähestymistapaa, johon kuuluvat monialaisen yhteistyön vahvistaminen erityisesti urheilu-, koulutus-, nuoriso- ja terveysalojen välillä sekä viranomaisten ja sidosryhmien osallistaminen kaikilla tasoilla.
11. Urheilu ja liikunta vaikuttavat merkittävästi yksilöiden kokonaisvaltaiseen kehitykseen ja sellaisten avaintaitojen ja monialaisten taitojen, kuten työllistyvyyttä edistävien taitojen⁸, kehittymiseen, jotka ovat siirrettävissä kouluympäristön ulkopuolelle. Ne voivat myös stimuloida kognitiivisia prosesseja, helpottaa oppimista ja parantaa yleisiä oppimistuloksia⁹. Liikkuvan elämäntavan opettaminen varhaisesta iästä lähtien edistää hyvin koulutettuja, terveitä, tuottavia ja onnellisia sukupolvia.

⁷ Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät EU:n yhteisten arvojen edistämisestä urheilun avulla, EUVL C 196, 8.6.2018, s. 23.

⁸ Di Cola, G., *Developing skills and competences in sporting value chains*. Geneve: ILO MINEPS VII Baku Outcome Document. Baku: UNESCO, 2023.

⁹ Barbosa, A., Whiting, S., Simmonds, P., Scotini Moreno, R., Mendes, R. ja Breda, J., *Physical Activity and Academic Achievement: An Umbrella Review*. International Journal of Environmental Research and Public Health. 2020; 17(16):5972.

12. Koulut voivat olla paikkoja urheilun ja liikunnan harrastamiseen, ja niistä voi tulla paikallisia liikuntakeskuksia. Lapsia ja nuoria voidaan kannustaa olemaan aktiivia erilaisten toimien avulla, joilla lisätään liikuntaa ja vähennetään istumista kouluissa. Tällaisia toimia ovat muun muassa kouluinfrastruktuurin ja sen ympäristön, erityisesti ulkotilojen ja mahdollisuuksien mukaan luonnonympäristön, hyödyntäminen parhaalla mahdollisella tavalla, laadukkaiden liikuntatuntien ja opetussuunnitelman ulkopuolisen urheilutoiminnan tarjoaminen, liikkuminen tauoilla sekä ennen oppitunteja, oppituntien aikana ja niiden jälkeen sekä mahdollisuuksien mukaan myös viikonloppuisin ja koulujen loma-aikoina sekä helpottamalla samalla koulumatkaliikuntaa.
13. Koulujen ja urheiluliikkeen, erityisesti urheiluseurojen, välinen yhteistyö voi lisätä liikkumista ja urheiluun osallistumista ja luoda uusia mahdollisuuksia pysyä aktiivisena. Se voi myös toimia lasten ja nuorten porttina ohjattuun liikuntaan ja edistää ruohonjuuritason lähestymistapaa yhtenä urheilun eurooppalaisen mallin¹⁰ keskeisistä piirteistä.
14. EU:n tasolla sekä kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla suunnitelluissa strategioissa ja ohjelmissa olisi otettava huomioon lasten ja nuorten tarpeet, ja niiden olisi perustuttava empiirisiin tutkimustuloksiin. Strategioiden ja ohjelmien toteuttamista olisi seurattava säännöllisesti standardoitujen menetelmien avulla, jotta niiden vaikuttavuutta ja merkityksellisyyttä voidaan arvioida.
15. Liikuntatunneilla tai niiden ulkopuolella järjestettävää urheilua ja liikuntaa olisi monipuolistettava, mukautettava yksilöiden kykyihin ja toteutettava turvallisella ja eettisellä tavalla. Myönteinen suhtautuminen urheiluun ja liikuntaan koulussa ja niistä nauttiminen voivat edistää elinikäisiä tottumuksia ja terveellisiä elämäntapoja¹¹.

¹⁰ Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma urheilun eurooppalaisen mallin keskeisistä piirteistä, EUVL C 501, 13.12.2021, s. 1.

¹¹ Euroopan komissio, Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto, Euroopan koulutusalan tietoverkko: *Physical education and sport at school in Europe*, Euroopan unionin julkaisutoimisto (2013). Liikuntakasvatuksen tuntimäärä on yleensä alle 10 prosenttia oppituntien kokonaismäärästä; WHO Europe report: *Health-enhancing physical activity in the European Union, 2024*.

16. Urheilu ja liikunta vaikuttavat myönteisesti mielenterveyteen. Ne voivat auttaa vähentämään stressiä, ahdistusta ja masennusta ja parantaa samalla elämänlaatua. Lisäksi ne voivat toimia luonnollisena ja tehokkaana ennaltaehkäisy- ja hoitovälineenä tällä osa-alueella parantamalla itsetuntoa, itsensä hyväksymistä, itseluottamusta ja omanarvontuntoa. Säännöllinen osallistuminen liikuntaan parantaa mielialaa ja auttaa lievittämään mielenterveyshäiriöiden oireita.
17. Urheilu ja liikunta voivat olla tehokkaita välineitä, joilla tuetaan lasten ja nuorten integroitumista ja ehkäistään heidän sosiaalista syrjäytymistään alkuperästä, sukupuolesta, seksuaalisesta suuntautumisesta, uskonnosta, kielestä, sosioekonomisesta taustasta, vammaisuudesta ja fyysisistä valmiuksista riippumatta edistämällä sosiaalista vuorovaikutusta, ryhmätyötä, yhteistyötä, luottamusta, selviytymiskykyä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Yhdennetyllä lähestymistavalla voidaan osaltaan varmistaa lasten ja nuorten osallistuminen urheilutoimintaan, edistää saavutettavuutta ja vaalia urheilun arvoja.
18. Kouluissa järjestettävillä ohjelmilla, tapahtumilla ja hankkeilla voidaan myös edistää kulttuurienvälistä vuoropuhelua ja luoda lisäarvoa, jolloin osallistujat voivat saada tietoa kulttuurisesta monimuotoisuudesta yhteisen urheilutoiminnan sekä perinteisen urheilutoiminnan ja perinteisten pelien kautta. Kun lapset ja nuoret saavat mahdollisuuden yhdessä suunnitella ja johtaa toimintaa ja pelejä, voidaan kuroa umpeen kulttuurieroja, edistää osallisuutta ja lisätä vastuuntuntoa.
19. Koulumatkaliikunnan ja ulkoliikunnan, kuten kävelyn, juoksemisen tai pyöräilyn, kautta urheilu ja liikunta parantavat terveyttä sekä auttavat pienentämään hiilijalanjälkeä ja lisäämään ympäristötietoisuutta. Asianmukaisen infrastruktuurin saavutettavuus koulumatkaliikuntaa varten ja ympäristökasvatus urheilun avulla tukevat sekä fyysisiä terveyttä että mielenterveyttä ja edistävät sosiaalista vastuuta ja kestävyyttä.

KEHOTTAVAT JÄSENVALTIOITA ASIANMUKAISELLA TASOLLA

20. Tuomaan esiin säännöllisen liikunnan hyötyjä ja lisäämään tietoisuutta yhdenmukaisuudesta lähestymistavasta lasten ja nuorten koulutuksessa, mukaan lukien fyysiset, sosiaaliset, eettiset ja psyykkiset näkökohdat, ja sen myönteisestä vaikutuksesta urheilun ja liikunnan harrastamiseen kehittämällä näin monialaisia taitoja ja helpottaen oppimista.
21. Luomaan lapsille ja nuorille suotuisat olosuhteet urheilun ja liikunnan harrastamiseen ja mahdollistamaan toiminnan toteuttamisen riittävän joustavasti. Ihannetapauksessa tämä tarkoittaisi vähintään yhtä tuntia päivässä, ja sitä olisi edistettävä olennaisena osana koulutusta, mahdollisesti lisäämällä liikkumista ja pyrkimällä vähentämään istumista¹². Tämä voitaisiin saavuttaa parantamalla kouluinfrastruktuurin ja sen ympäristön, erityisesti ulkotilojen ja mahdollisuuksien mukaan luonnonympäristön, saavutettavuutta esimerkiksi hyödyntämällä aktiivista yhteissuunnittelua, laadukkaiden liikuntatuntien ja opetussuunnitelman ulkopuolisen urheilutoiminnan avulla, liikkumalla tauoilla sekä ennen oppitunteja, oppituntien aikana ja niiden jälkeen, mahdollisuuksien mukaan myös viikonloppuisin ja koulujen loma-aikoina, sekä edistämällä ja helpottamalla koulumatkaliikuntaa.
22. Luomaan näyttöön perustuvia politiikkoja ja ohjelmia lapsille ja nuorille urheilun ja liikunnan alalla yhteistyössä korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa hankitun tieteellisen tiedon ja tilastotietojen mukaisesti. Tällaisia saavutuksia olisi jaettava laajalti ja tuotava julki.

¹² *WHO guidelines on physical activity and sedentary behaviour: at a glance*. Geneve: Maailman terveysjärjestö, 2020; koulutuksen, nuorisoasioiden, urheilun ja kulttuurin pääosasto, *Wellbeing and mental health at school – Guidelines for education policymakers*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2024.

23. Harkitsemaan lasten ja nuorten liikunnan harrastamisen määrän, kuntotason ja liikuntaosaamisen tason, myös liikunnan harrastamisen esteiden, seurantaa. Harkitsemaan tässä yhteydessä standardoitujen mittausvälineiden kehittämistä tällä alalla, jotta tiedot olisivat vertailukelpoisia ja voitaisiin varmistaa tietojen kerääminen yleisen tietosuojasetuksen mukaisesti. Seurannan tulosten avulla voitaisiin mahdollisuuksien mukaan tarjota lapsille ja nuorille kohdennettua tukea ja pääsyä mukautetun urheilun ja liikunnan pariin.
24. Luomaan olosuhteet, jotka mahdollistavat urheilun ja liikunnan harrastamisen kaikille lapsille ja nuorille, myös vammaisille ja muille erityistarpeilla henkilöille, sekä niille, jotka liikkuvat vähiten, esimerkiksi tutkimalla mahdollisia synergioita ja täydentävyyttä urheilun sidosryhmien kanssa. Tämä voitaisiin toteuttaa mukauttamalla infrastruktuuria, urheiluvälineitä, toimintaa ja valvontaviranomaisten toimivaltuuksia¹³.
25. Vahvistamaan monialaista yhteistyötä ja kehittämään kumppanuuksia urheilualan, paikallisviranomaisten, koulujen ja kansalaisyhteiskunnan muiden osien välillä, jotta voidaan luoda onnistuneita politiikkoja ja ohjelmia urheilun ja liikunnan sisällyttämiseksi koulutukseen. Tätä voidaan tukea hyvien käytäntöjen vaihdolla¹⁴.

¹³ Euroopan komissio: koulutuksen, nuorisoasioiden, urheilun ja kulttuurin pääosasto, *Mapping on access to sport for people with disabilities – A report to the European Commission*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2018, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/061635>.

¹⁴ Esimerkiksi Ranskan opetus- ja nuorisoministeriön laatima raportti: *The European dimension of the 2024 Olympic and Paralympic Games - European initiatives for the development of sport in schools*.

26. Tukemaan tarvittaessa aloitteita, joilla pyritään rakentamaan ja nykyaikaistamaan urheiluinfrastruktuuria, erityisesti kouluissa ja niiden ympäristössä, sekä hankkimaan urheiluvälineitä, jotta kaikkien lasten ja nuorten pääsyä turvallisiin ja nykyaikaisiin liikuntapaikkoihin voidaan parantaa. Helpottamaan tällaista pääsyä suunnittelemalla sellaisten turvallisten kaistojen kehittämistä, jotka mahdollistavat helpon ja turvallisen moottorittoman liikenteen. Tässä yhteydessä olisi kiinnitettävä huomiota lapsiin ja nuoriin, jotka tulevat muita heikommassa asemassa olevilta ja sosiaalisesti syrjäytyneiltä alueilta tai jotka ovat muutoin köyhyys- ja syrjäytymisvaarassa, sekä näillä alueilla toteutettavien toimenpiteiden tehostamiseen.
27. Tunnustamaan opettajien, valmentajien ja muiden sellaisten henkilöiden osaamisen merkityksen, jotka sisällyttävät työskentelyynsä lasten ja nuorten kanssa liikuntaa ja urheilua, ja vahvistamaan heidän toimiaan seuraavasti:
- vahvistamaan sen, että heitä on tuettava tarjoamalla heille jatkuvaa koulutusta ja välineitä, joita he tarvitsevat toteuttaakseen toimintaa, joka perustuu uusimpaan tieteelliseen tietoon ja jossa hyödynnetään digitaalitekniologiaa;
 - edistämään heille tarjottavaa erityiskoulutusta urheilun arvojen vahvistamiseksi ja tietoisuuden lisäämiseksi heidän keskeisestä roolistaan yhteiskuntaan integroitumisen, aktiivisen kansalaisuuden ja EU:n yhteisten arvojen vahvistamisessa;
 - edistämään urheilun ja liikunnan elementtien hyödyntämistä muiden oppiaineiden kuin liikuntakasvatuksen opetuksessa lasten ja nuorten fyysisten ja monialaisten taitojen tukemiseksi;
 - tukemaan riittävää emotionaalisia ja eettisiä näkökohtia koskevaa koulutusta lasten ja nuorten mielenterveyden ja hyvinvoinnin turvaamiseksi ja ylläpitämiseksi, mukaan lukien urheilukentillä esiintyvän väkivallan ja muun urheilussa esiintyvän häiritsevän käyttäytymisen ehkäiseminen;

- edistämään turvallisten, esteettömien ja osallistavien tilojen suunnittelua ja sellaisten protokollien kehittämistä, jotka varmistavat alaikäisten fyysisen, henkisen, emotionaalisen ja sosiaalisen koskemattomuuden ja suojelevat haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä urheilun harrastamisen aikana;
 - tunnustamaan heidän virallisessa koulutuksessa ja sen ulkopuolella hankkimansa taidot ja tiedot, tarvittaessa eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen ohjeiden mukaisesti.
28. Tunnustamaan koulujen konkreettisen osallistumisen urheilun ja liikunnan edistämiseen asianmukaisilla tavoilla, esimerkiksi harkitsemalla laatumerkin luomista tai arvostuksen osoittamista muilla tavoin. Tämä voisi helpottaa koulujen ja urheiluliikkeen sekä kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten välisten yhteyksien luomista ja vahvistaa niitä, mutta se ei saisi johtaa koulujen väliseen kilpailuun.
29. Tunnustamaan lasten ja nuorten taidot, jotka he ovat hankkineet osallistumalla urheilun ja liikunnan organisointiin, ja edistämään niitä sekä kehottamaan heitä osallistumaan päätöksentekoprosesseihin suunnitellessaan urheilutoimintaa.
30. Sisällyttämään urheiluun ja liikuntaan liittyviin taitoihin ja osaamiseen itseä ja muita koskevat turvallisuusnäkökohdat, jotta voidaan lisätä tietoisuutta sosiaalisesta vastuusta ja ihmishenkiä pelastavista toimista.

KEHOTTAVAT JÄSENVALTIOITA JA KOMISSIOTA TOISSIJAISUUSPERIAATTEEN MUKAISESTI JA TOIMIVALTANSA PUITTEISSA

31. Tekemään hallinnollista rasiitetta välttären yhteistyötä urheilun ja liikunnan seurantajärjestelmien kehittämiseksi, mukaan lukien tiedot liikuntatunneista ja opetussuunnitelman ulkopuolisesta urheilutoiminnasta, ja levittämään tietoa menetelmistä, joilla urheilu ja liikunta sisällytetään koulutukseen.
32. Harkitsemaan hallinnollista rasiitetta välttären ja nykyisten toimien synergioita hyödyntären materiaalien, menetelmien ja asiaankuuluvien tapaustutkimusten, jotka koskevat lasten ja nuorten urheilun ja liikunnan lisäämistä kouluympäristössä, kokoamista EU:n, kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten edustajien sekä opettajien, valmentajien ja muiden tähän prosessiin osallistuvien tahojen kesken, esimerkiksi yhteistyön, kumppanuuksien ja vertaisoppimisen avulla, sekä harkitsemaan näiden tietojen levittämistä julkisesti verkossa. Tämä olisi toteutettava yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisesti.
33. Tutkimaan, miten voitaisiin tehokkaasti edistää monialaisia lähestymistapoja ja synergioita urheilun, koulutuksen, nuorison, terveyden¹⁵ ja kaupunkisuunnittelun välillä, erityisesti sellaisia lähestymistapoja, joilla pyritään lisäämään liikunnan harrastamista ja vähentämään liikkumattomuutta lasten ja nuorten keskuudessa sekä kehittämään joustavia strategioita, jotta voidaan vastata alalla tällä hetkellä esiintyviin haasteisiin esimerkiksi monialaisesta terveyttä edistävän liikunnan lisäämisestä annetun suosituksen mahdollisen tarkistamisen yhteydessä¹⁶.

¹⁵ Esimerkiksi Euroopan komissio: koulutuksen, nuorisoasioiden, urheilun ja kulttuurin pääosasto, *Wellbeing and mental health at school – Guidelines for education policymakers*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2024.

¹⁶ Neuvoston suositus, annettu 26 päivänä marraskuuta 2013, monialaisesta terveyttä edistävän liikunnan lisäämisestä, EUVL C 354, 4.12.2013, s. 1.

KEHOTTAVAT KOMISSIOTA

34. Ottamaan urheilua ja liikuntaa koulutuksessa koskevat kysymykset huomioon asiaankuuluvissa EU:n poliittisissa kehyksissä ja valmistavassa keskustelussa urheilua koskevasta EU:n strategia-asiakirjasta, joka on määrä laatia vuoteen 2026 mennessä.
35. Korostamaan Erasmus+ -ohjelman merkitystä urheilualalla lasten ja nuorten urheilutoiminnan edistämisessä, urheiluhenkilöstön osaamisen kehittämisessä, tietämyksen ja parhaiden käytäntöjen vaihdossa sekä virtaviivaistamaan ohjelman tuloksia.
36. Edistämään mahdollisuuksia rahoittaa urheilu- ja liikuntahankkeita koheesiopolitiikkaa ja aluekehitystä koskevista EU:n ohjelmista ja EU:n rahoitusvälineistä sekä muita asiaankuuluvia aloitteita lasten ja nuorten urheilun ja liikunnan alalla sen monialaisen ulottuvuuden huomioon ottamiseksi.
37. Harkitsemaan ohjeiden laatimista lasten ja nuorten liikuntaan liittyvien erilaisten näkökohtien seuraamiseksi, mukaan lukien sellaisen tarkan, luotettavan ja objektiivisen standardoidun menetelmän toteutettavuus, jonka avulla voidaan vertailla EU:n jäsenvaltioiden tietoja ja luotettavia välineitä käyttämällä analysoida liikunnan eri ulottuvuuksia, ja edistämään lasten ja nuorten fyysistä osaamista koskevaa tutkimusta heidän kuntotasostaan riippumatta. Tällaisen tutkimuksen tulokset voivat muodostaa perustan seurantastrategian ja sellaisen yhdenmukaistetun järjestelmän kehittämiseksi EU:ssa tällä alalla, joka olisi toteutettava yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisesti.
38. Ottamaan urheilua ja liikuntaa koulutuksessa koskevat kysymykset huomioon monialaisesta terveyttä edistävän liikunnan lisäämisestä annetun suosituksen mahdollista tarkistamista varten.

39. Varmistamaan sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden strategiaa koskevan työskentelyn yhteydessä, että siinä kiinnitetään erityistä huomiota myös urheiluun ja liikuntaan koulutuksessa vahvistamalla sukupolvien välisiä yhteyksiä, jotta voidaan myös helpottaa elinikäistä liikuntaa.
40. Jatkamaan urheilun ja liikunnan edistämistä koulutuksessa #BeActive-kampanjan ja Euroopan urheiluviikon toimien avulla kaikkialla Euroopassa, jotta voidaan edistää urheilun ja liikunnan hyödyntämistä koulutusvälineenä paikallistasolla.

KEHOTTAVAT URHEILULIIKETTÄ JA MUITA ASIAANKUULUVIA SIDOSRYHMIÄ NIIDEN ITSENÄISYYTTÄ KUNNIOITTAEN

41. Tekemään yhteistyötä koulujen kanssa kehittämällä erityisiä urheilualoitteita ja tarjoamalla merkittävää tukea, jotta lapset ja nuoret voivat osallistua asianmukaisesti pätevien urheiluvalmentajien ohjaamaan toimintaan, tarvittaessa myös vapaa-ajalla. Tällaisen toiminnan olisi autettava lapsia ja nuoria löytämään erilaisia liikuntamuotoja, jotka on mukautettu heidän motorisiin taitoihinsa ja jotka tukevat heidän terveyttään ja henkilökohtaista kehitystään turvallisessa, esteettömässä ja osallistavassa ympäristössä.
42. Järjestämään sellaisia urheilutapahtumia ja muita liikuntaharrastuksia, myös ulkona ja mahdollisuuksien mukaan luonnonympäristössä, joissa on mukana lapsia, nuoria, hoitajia, kouluyhteisöjä ja ammattiurheilijoita, jotta voidaan edistää lasten ja nuorten liikuntaa, kansalaisyhteiskunnan kehitystä ja urheiluun liittyvää vapaaehtoistyötä sekä kannustaa nuoria liittymään paikallisiin urheiluseuroihin.

43. Harkitsemaan huippu-urheilijoiden osallistamista ja heidän myönteisen kuvansa hyödyntämistä urheilun ja liikunnan sekä urheilun arvojen edistämiseksi lasten ja nuorten keskuudessa pyytämällä heitä osallistumaan urheilutapahtumiin, työpajoihin, luennoille, leireille ja tiedotuskampanjoihin koulutusympäristössä. Tällaisten henkilöiden julkiset esiintymiset, jotka perustuvat heidän henkilökohtaisiin tarinoihinsa ja joissa he jakavat kokemuksiaan urheilun ja koulutuksen yhdistämisestä, voivat innostaa lapsia pitämään heitä roolimalleina.
44. Harkitsemaan kumppanuuksien muodostamista koulujen, alue- ja paikallisviranomaisten sekä yksityisen sektorin toimijoiden kanssa urheilun ja liikunnan aseman vahvistamiseksi koulutuksessa tiedotuskampanjoiden ja urheilutapahtumien avulla sekä tukemalla osallistavaa, esteetöntä, turvallista ja turvattua urheiluinfrastruktuuria.
45. Helpottamaan urheilun vapaaehtoistyöntekijöiden asianmukaista koulutusta luomalla lapsille, nuorille ja kokonaisille perheille mahdollisuuksia osallistua urheilun ja liikunnan kehittämiseen turvallisessa, esteettömässä ja osallistavassa kouluympäristössä, myös osallistumalla paikallisten urheiluseurojen toimintaan.
46. Lisäämään hyvien käytäntöjen vaihtoa sekä lasten ja nuorten urheilua ja liikuntaa järjestämällä tapahtumia ja erilaista toimintaa sekä tukemaan opintokäyntien järjestämistä paikkoihin, joissa lasten ja nuorten urheilutoimintaa on onnistuttu lisäämään.

Poliittinen tausta

- Liikuntaa koskevat EU:n suuntaviivat – Suosituksia terveyttä edistävää liikuntaa tukeviksi toimenpiteiksi, hyväksyntä EU:n urheiluministereiltä marraskuussa 2008.
- Neuvoston päätelmät urheiluun liittyvän vapaaehtoistoiminnan merkityksestä aktiivisen kansalaisuuden edistämisessä, EUVL C 372, 20.12.2011, s. 24.
- Neuvoston suositus, annettu 26 päivänä marraskuuta 2013, monialaisesta terveyttä edistävän liikunnan lisäämisestä, EUVL C 354, 4.12.2013, s. 1.
- Neuvoston päätelmät ruohonjuuritason urheilun aseman maksimoimisesta monialaisten taitojen kehittämisessä erityisesti nuorten keskuudessa, EUVL C 172, 27.5.2015, s. 8.
- Neuvoston päätelmät, annettu 15 päivänä joulukuuta 2015, lasten motoristen taitojen sekä liikunta- ja urheilutoiminnan edistämisestä EUVL C 417, 15.12.2015, s. 46.
- Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät EU:n yhteisten arvojen edistämisestä urheilun avulla, EUVL C 196, 8.6.2018, s. 23.
- Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät lasten turvallisesta urheilusta, EUVL C 419, 12.12.2019, s. 1.
- Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät monialaisen yhteistyön edistämisestä urheilun ja liikunnan aseman parantamiseksi yhteiskunnassa, EUVL C 419, 4.12.2020, s.18.

- Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät aiheesta ”Urheilu ja liikunta lupaavina keinoina muuttaa käyttäytymistä kestävä kehityksen edistämiseksi”, EUVL C 170, 25.4.2022, s. 1.
- Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma urheilun eurooppalaisen mallin keskeisistä piirteistä, EUVL C 501, 13.12.2021, s. 1.
- Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät elinikäisestä liikunnasta, EUVL C 501I, 13.12.2021, s. 1.
- Euroopan parlamentin päätöslauselma 23. marraskuuta 2021 EU:n urheilupolitiikasta: arviointi ja mahdolliset etenemistavat (2021/2058(INI)), EUVL C 224, 8.6.2022, s. 2.
- Neuvoston suositus, annettu 28 päivänä marraskuuta 2022, aiheesta ”Tie koulumenestykseen” ja koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseen tähtäävistä politiikoista 28. kesäkuuta 2011 annetun neuvoston suosituksen korvaaminen, EUVL C 469, 9.12.2022, s. 1.
- Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät urheilun suurtahtumien kestävä perinnön edistämisestä, EUVL C/2024/7401, 9.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/7401/oj>.
